

НАУКОВА
ФІЛОЛОГІЧНА
ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛОГОС»

**Міжнародна
науково-практична конференція**

«СУЧАСНИЙ ВИМІР ФІЛОЛОГІЧНИХ НАУК»

30-31 травня 2014 р.

м. Львів

ББК 80я43
УДК 80(063)
С 91

С 91 «Сучасний вимір філологічних наук»: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 30-31 травня 2014 р. – Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2014. – У 2-х частинах. – Ч. I. – 112 с.

Видається в авторській редакції. Редакційна колегія Наукової філологічної організації «ЛОГОС» не завжди поділяє погляди, думки, ідеї авторів та не несе відповідальності за зміст матеріалів, наданих авторами для публікації.

У виданні зібрані тези, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасний вимір філологічних наук».

ББК 80я43
УДК 80(063)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗАСОБИ МАСОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Войтенко Ю. В. ІНАВІГУРАЦІЙНИЙ ДИСКУРС АМЕРИКАНСЬКИХ ПРЕЗИДЕНТІВ	5
Чубрей А. В. АЛЬБОМ ЯК СКЛАДОВА РИНКУ ВИДАВНИЧОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ (ЗА ДАНИМИ «ЛІТОПИСУ ОБРАЗОТВОРЧИХ ВИДАНЬ» 2012 Р.)	8
Швирид Т. І. ТИПОВІ ОРФОГРАФІЧНІ АНОРМАТИВИ В ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ТЕКСТАХ (НА МАТЕРІАЛІ ГАЗЕТИ «ДЕНЬ»)	10

СЕКЦІЯ 2. ТЕОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ, ПОРІВНЯЛЬНЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Григораш Н. Д. ПОРІВНЯЛЬНЕ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО ХІХ СТ.: ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ БОЛГАРИСТИКИ	14
Гусельцева А. С. ГЕТЕРОГЕННІ РИМЕЙКИ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ ЧАРЛЬЗА ДІККЕНСА	16
Опришко Н. О. ОРГАНІЧНІСТЬ ПОНЯТТЯ ОСМОСУ В ПОСТМОДЕРНІСТСЬКОМУ ДИСКУРСІ	17
Шелкунова Т. А. ГРА ТА БІНАРНА ОПОЗИЦІЯ «ЖИТТЯ – МИСТЕЦТВО» У МОДЕРНІЗМІ	22

СЕКЦІЯ 3. ЛІТЕРАТУРА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Капелюх Д. П. ОСОБЛИВОСТІ ЖАНРОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ЯПОНСЬКОЇ МАНГИ	27
Копитіна А. С. КОНСТРУЮВАННЯ ПРОСТОРОВО-ЧАСОВОГО КОНТИНУУМУ У РОМАНІ ДЖ. ОРВЕЛЛА «ФЕРМА ТВАРИН»	29
Мінцис Е. С. ОБРАЗ АВТОРА У АНГЛОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ КАЗЦІ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ЕНІД БЛАЙТОН)	32
Станіславчук Н. І. РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ ДРАМИ	36
Чижевська Є. О. ОГЛЯД КИТАЙСЬКОЇ ПРОЗИ САНЬВЕНЬ 1949-1980 РР.	38

СЕКЦІЯ 4. ЗАГАЛЬНЕ, ПОРІВНЯЛЬНО-ІСТОРИЧНЕ, ТИПОЛОГІЧНЕ МОВОЗНАВСТВО

Герус В. Ю. ЛОГОТИПИ БРЕНДІВ ЯК ЗАСІБ ПРИВЕРНЕННЯ УВАГИ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКИХ БРЕНДІВ МОЛОДІЖНОГО ОДЯГУ)	42
Жигоренко І. Ю. ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕПТУ УЧЕНЬ У ТВОРАХ ГЕРМАНА ГЕССЕ	45
Краціло С. О. КОНЦЕПТ У ЛІНГВОКОГНІТИВНИХ ВИМІРАХ	50
Мінькова Г. Ю. РОЛЬ КОНОТАТИВНОГО КОМПОНЕНТУ В ЕКСПЛІКАЦІЇ КОНЦЕПТУ	54
Моштак О. В. ВИРАЖЕННЯ ЗМІСТУ ПЕЙОРАТИВНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ НА КОНТЕКСТУАЛЬНОМУ РІВНІ	58

Головне, що вирізняє мангу від звичайного коміксу це стиліове та жанрове різноманіття. Якщо спробувати класифікувати усі її жанри ми отримаємо більше сотні позицій. Така велика кількість викликана різними цільовими аудиторіями, для якої пишеться та чи інша манга: в першу чергу це стать читача, а в другу – його вік.

Наприклад:

Кодомо (яп. 子供, «дитина») – цільова аудиторія творів цього жанру – діти до 12 років. Відрізняється «дитячим» сюжетом та спрощеним ідейним наповненням. Сцени насильства та любовна лінія в цьому жанрі відсутні.

Сьонен (яп. 少年, досл. «хлопчик», «хлопець») – манга, що розрахована на цільову аудиторію хлопчиків та юнаків у віці від 12 до 18 років. Основні ознаки – протагоніст чоловічої статі, швидкий розвиток і динамічність сюжету [3, с. 451]. Твори в жанрі сьонен, як правило, містять більше гумористичних сцен, концентруються на темах чоловічої дружби, товариства, суперництва в житті, спорті або на бойових діях.

Сьодзьо (яп. 少女, досл. «дівчина») – манга, що розрахована на цільову аудиторію дівчат віком від 12 до 18 років. У центрі сюжету знаходиться дівчинка чи дівчина і її становлення як особистості, часто присутні любовні відносини різного ступеня близькості, велика увага приділяється розвитку образів персонажів, чоловічі персонажі дуже красиві, благородні, хоробрі і самовіддані.

Дзьосей (яп. 女性, досл. «жінка») – манга, що розрахована на цільову аудиторію молодих жінок від 18 років [3, с. 508]. Як правило, дзьосей зображує проблеми дорослих, незалежних і впевнених у собі жінок. В центрі сюжету перебувають стосунки, часто романтичні, чоловіки показані більш реалістичними, ніж в сьодзьо. Також можлива присутність еротичних чи сцен сексуального характеру.

Сейнен (яп. 青年, «молодий чоловік») – манга, що розрахована на цільову аудиторію молодих чоловіків від 18 років [3, с. 402]. Сейнен характеризується більш складними сюжетами і «дорослими» темами, ніж твори для хлопчиків (сьонен), але може містити сатиру, еротичні або сцени насильства. Велика увага приділяється розвитку сюжету та образам персонажів.

Вище перераховані п'ять основних жанрів манги, що поділяються лише за віком та статтю. Але кожен з них, натомість, може розраховувати на всю жанрову різноманітність сучасної літератури, а саме: пригоди, кіберпанк, трилер, романтика, гумор, стімпанк, наукова фантастика, фентезі, детектив, еротика та ін.

Світова глобалізація не омине Україну і в літературному плані. З кожним роком на книжковому ринку України все частіше зустрічається цей вид японської літератури. Батьки, купуючи його для дітей, не звертають увагу на тематичне наповнення манги, вважаючи що будь-який комікс є суто дитячою літературою. Таке нерозуміння специфіки японських коміксів може призвести до ознайомлення із мангою, де присутня доросла тематика, дітьми молодшого шкільного віку. Натомість, кількість молоді, що читає комікси та мангу невпинно

зростає, але в українському літературознавстві ми маємо «білу пляму» в дослідженні «графічної літератури», яку необхідно заповнити.

Список літератури:

1. Літературознавч енциклопедія: у двох томах. Т.1 / Авт. –уклад. Ю.І. Ковалів. – К. ВЦ «Академія», 2007. – 698с.
2. <http://oxforddictionaries.com> – онлайн версія oxford english dictionary.
3. Thompson J. Manga: The Complete Guide / Jason Thompson. USA – Random House Publishing Group, 2007. – 556 s.

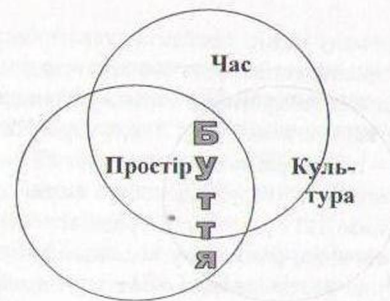
Копитіна А. С.
студентка

Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

КОНСТРУЮВАННЯ ПРОСТОРОВО-ЧАСОВОГО КОНТИНУУМУ У РОМАНІ ДЖ. ОРВЕЛЛА «ФЕРМА ТВАРИН»

Протягом ХХ століття ідея континуальності підтвердила свою продуктивність у багатьох науках: математиці, біології, фізіології, економіці, генетиці, соціології, а особливо філології. Трактуючись як єдність простору та часу, що створює форму буття культури, характерними рисами континуальності є автономність і двосторонній (вплив культури на властивості простору і часу та навпаки – вплив цієї єдності на саму культуру) [1, с. 147] або трьохсторонній вплив [2, с. 89]. Тобто континуум (від лат. *continuum* «безперервний»), що самовідтворюється через єдність форми і змісту, є «безперервним взаємодіями» (К. Сімаков) всередині форми буття (див. схему 1).

Схема 2.1 Трьохсторонній взаємодій всередині просторово-часового континууму

Кожний існуючий жанр виступає як певна форма буття, що об'єднує в собі культуру свого часу, додаючи їй до готової структури хронотопу, диктує власні правила їх наповнення та побудови і урізноманітнює його, створюючи особливий вид літературного просторово-часового континууму. Тобто, хронотоп – це літературно-мистецьке поняття, що означає поєднання і взаємодію простору та часу в художньому творі. А просторо-часовий континуум – це більше широка та узагальнена дефініція, категорія філософії, що охоплює саме буття.

Просторо-часовий континуум роману Дж. Орвелла характеризується особливими рисами жанру «антиутопії»: розмитістю просторової локалізації та часових рамок. Усі події антиутопії відбуваються після перевороту в обмеженому від решти світу місці, що має кордони (уявні межі), які нібито можна перетинати, але ніхто не знає напевно, що відбувається за їх межами. Інформація про події «поза межами» подається через слова інших мешканців та їх суб'єктивне бачення, і тому вважати таку інформацію достовірною ми не можемо.

Так, у романі «Ферма тварин» усі події локалізовані в одному місці. Ніхто з його мешканців не знає напевно, де воно знаходиться, і ніколи не виходив за його межі: «*Except for Mollie and Snowball, no other animal had ever left the farm, and they did not like to think of their sick comrade in the hands of human beings*» [4, с. 46]. Це уявне місто – англійська ферма, захоплена тваринами («*It was the only farm in the whole county – in all England! – owned and operated by animals*» [4, с. 50]), насправді параболічно зображена територія Росії початку ХХ століття, що передає атмосферу радянського тоталітаризму крізь призму англійського хронотопу. Подібне припущення можна пояснити тим, що сам автор, англієць за походженням, прожив більшу частину життя у колоніальній Індії, переплітаючи у текстах своїх творів хронотопи двох кардинально різних народів.

Своєрідність часової організації передано невизначеністю часового проміжку: час минає, але ми не знаємо жодних конкретних дат, коли починаються чи закінчуються події у творі: «*The cat joined the Re-education Committee and was very active in it for some days*» [4, с. 6]. Точні дати не називаються, зазначаються лише природні показники зміни часу – зміни дня і ночі, зміни пір року: «*As winter drew on <...> by this time the weather had broken and the spring ploughing had begun*» [4, с. 19].

Але після прочитання роману можна приблизно уявити, коли відбуваються події твору. Хоча часова характеристика притчі є другорядною, використання конкретних історичних подій із конкретними датами та їх параболічне зображення підводить читача до конкретизації часу. Так, зустріч Наполеона із представниками зі світу людей – це Тегеранська Конференція 28 листопада 1943 р., що стала поштовхом до написання твору; захоплення ферми тваринами збігається із Лютневою революцією 1917 року. Проте розповідь автора про реальні події порушує визначену, оповідно-розповідну послідовність у середині фабульно-сюжетного часу з метою вдосконалення сюжету: «Окремі епізоди, хоч і, назагал, вірно переспівують історію революції, не тільки спрощені, а й попере-

мішувани під хронологічним оглядом. Це було необхідно для симетричної побудови оповідання» [3]. Фабульно-сюжетний та оповідально-розповідний часи об'єднують позатекстуальні елементи – історичні факти, що становлять мотиваційне поле для розповіді автора та водночас є переспіваними в середині самого фабульно-сюжетного часу.

А втім роман «Ферма тварин» звернений скоріше до майбутнього, ніж до минулого (під словом звернений маємо на увазі не саме «посилання» до певної події у минулому, а «звернення однієї людини до іншої» з метою передачі інформації та застереження): Дж. Орвелл пророкує існування соціалізму, що врешті-решт призводить до диктатури, домінування однієї особи над іншими «рівними», яка рано чи пізно буде повалена. Таким чином, основний принцип, за яким можна охарактеризувати часове наповнення роману, полягає в тому, що диктатура немає обмежень в епохах і може повторюватись будь-де і будь-коли, навіть у сучасному розвиненому суспільстві.

Звертаючись до ширшого поняття просторо-часового континууму, розглянемо також іншу частину його континууму – аспект культури у романі «Ферма тварин». Оскільки культура є показником розвитку конкретного місця в конкретний проміжок часу, культура всередині роману Дж. Орвелла є багатогранною. Складена на основі трьох різних топологічних вимірів (Англія – Росія – Ферма тварин), які разом утворили особливий погляд на один і той самий феномен (англійців 1950-х років з їх відчуженим поглядом на російський соціалізм, громадян Росії 1920-х років, що були елементом цього соціалізму, та мешканців Ферми тварин, які живуть у 20-х роках ХХ ст., створених автором-оповідачем у 50-х рр. ХХ ст.), ці виміри можуть переповідати свій досвід незалежно від того, в якій ситуації та в якій політичній системі живе реципієнт твору.

Отже, можемо говорити про те, що топос роману «Ферма тварин» із обмеженого визначення «місцевості» переростає у форму буття соціалізму та тоталітаризму, складену із трьох топологічних вимірів, двох часових вимірів та трьох культур різних країн. В цьому багатозаровому поєднанні виростає нова складна форма буття, на основі якої можна прослідкувати шляхи поєднання різних культур та часових проміжків в історії людства.

Список літератури:

1. Бех Ю.В. Алгоритм саморозгортання соціального світу. Монографія / Ю.В. Бех. – К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. – 225 с.
2. Симаков К. В. К генеалогии реляционно-генетической концепции времени / К.В. Симаков // Свободная мысль. – 2003. – № 4. – С. 89-112.
3. Орвелл Дж. Колгосп тварин [пер. з англ. І. Чернятинський] / Дж. Орвелл. – Мюнхен : «Прометей», 1947. – 91 с.
4. Orwell, G. Animal Farm. – London : Penguin Group, – 2008. – 128 p.
5. Orwell, G. Why I write? – GB, London : Gangrel. – 1946. – 6 p.